

OLIMPIADA LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

(LIMBA DE INSTRUIRE)

etapa raională/municipală, 02 februarie 2025, Clasa a XII-a

Timp de lucru: 180 de minute

Mult succes!

Probă de creativitate (75 de puncte)

Meditează, împreună cu eseistul român Andrei Pleșu, asupra esențelor spirituale ale naturii:

„Dar are natura o zonă „transcendentală”? Are ea interioritate? Și, dacă o putem gândi ca pe un obiect distinct de subiectul uman, o putem gândi oare și ca subiect, distinct de subiectul uman?”

Ricarda Huch citează o impresionantă pagină din Tieck, privitoare la o posibilă „conștientizare” a universului: „Peisaj de toamnă... Frunzele cădeau din toate părțile, ca ultimele iluzii ale tinereții sub lacrimile tinereților incurabile... Aveam o baghetă poetică și nu trebuia decât să ating un fenomen pentru ca el să-mi dezvăluie semnificația sa morală. Orice peisaj e o stare sufletească. Cine știe să citească în amândouă va fi uimit să regăsească asemănări ce survin în fiecă detaliu. Adevărata poezie e mai adevărată ca știința, pentru că e sintetică și sesizează de la bun început ceea ce prin concursul tuturor științelor va putea avea odată ca rezultat”. Toată lumea s-a grăbit să înțeleagă pasajul acesta „subiectivist”, antropomorfic. Peisajul ar fi echivalentul unor stări sufletești *resimțite de cel care îl contemplă* în momentul însuși al contemplării. Altfel spus, natura nu e decât oglinda afectelor particulare ale omului. Ea își schimbă „dispoziția” odată cu el. [...]

A avea sentimentul naturii în sens înalt nu înseamnă „a compătimi” vulgar cu ea, ci a avea sentimentul că natura este expresia unei interiorități diferite de a ta, chiar dacă ea se integrează, alături de a ta, interiorității globale a cosmosului. La nivelul acestei interiorități stă ascuns *sensul* naturii, la care demersul științific curent nu poate ajunge, ocupat cum este să-i stabilească legile. Și, în vreme ce savantul, căutând legile, se mulțumește să constate că natura are o *logică*, că ea poate fi parcelată după nevoile omului, adevăratul iubitor de natură nu se va liniști înainte de a fi priceput că natura are – dincolo de logică – o semnificație, un sens. Realizarea acestui sens e ținta ideală a oricărui contact cu natura”.

***Transcendental, ă, *transcendentali*, -e, adj.** – care este deasupra lumii reale.

Antropomorfism s. n. – concepție care atribuie însușiri omenești unor lucruri, ființe sau procese din natură.

Interpretează reflecțiile eseistului Andrei Pleșu, redactând un eseu reflexiv, în limita a 3-4 pagini, cu titlul: **Sensurile naturii în literatura română**. În acest eseu, te vei referi la opera a doi scriitori români, ce se înscriu în următoarele orientări literare: modernism, postmodernism.

În eseuul tău, vei ține cont de următoarele cerințe:

1.	Formularea unui răspuns referitor la una dintre întrebările din secvența subliniată.	L 0 1 2 3 4 5 6
----	--	-----------------

2.	Dezvoltarea temei: A) Exprimarea unei atitudini cu privire la imposibilitatea demersului științific, în opoziție cu cel poetic, de a ajunge la <i>sensul</i> naturii, așa cum reiese din observațiile făcute de Andrei Pleșu. B) Explicarea noțiunii <i>sentimentul românesc al naturii</i> . C) Reperarea motivată a două texte din creația a doi scriitori români, dintre care unul să fie modernist (simbolist, expresionist etc.), iar altul postmodernist. D) Explicarea <i>sensurilor naturii</i> în operele alese, comentându-se câte o ipostază a eului liric, o imagine-cheie, un motiv relevant din fiecare poezie. E) Comentarea stărilor poetice ce susțin viziunea artistică asupra naturii în textele alese. F) Referința la o operă din literatura universală, potrivită temei. G) Ilustrarea adecvată a aspectelor comentate cu câte un exemplu convingător din cele două texte examinate. H) Respectarea rigorilor de elaborare a unui eseu reflexiv.	L 0 1 2 3 4 5 6 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 L 0 1 2 3 4 5 6 L 0 1 2 3 4 5 6 L 0 1 2 3 4
3.	Exprimarea opiniei proprii cu referire la actualitatea subiectului abordat.	L 0 1 2 3 4 5
	TOTAL	75 de puncte

Ordinea încadrării parametrilor în eseu este la alegere, dar fiecare va începe din alineat.

În atenția candidatului! Pentru redactarea textului vei obține, suplimentar, 25 de puncte. În acest scop, vei respecta următoarele cerințe:

1	Organizarea corectă a ideilor în scris.	L 0 1 2 3 4
2	Utilizarea limbii literare.	L 0 1 2 3 4
3	Demonstrarea aptitudinilor de analiză și de interpretare critică.	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor de ortografie.	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație.	L 0 1 2 3 4 5
6	Așezarea în pagină, încadrarea în limitele de spațiu.	L 0 1 2